

Forslag til innstilling fra samarbeidsutvalget til representantskapet i Viken Arbeiderparti 5. februar 2022

Arbeiderpartiet ønsker et sterkt, regionalt og folkevalgt nivå som bidrar til helhetlig utvikling og tjenestetilbud. Slik Norge i dag er organisert, er det en fordel at vi har fylkeskommuner som kan samordne på tvers av kommunene. Arbeiderpartiet vil i det videre jobbe for at oppgaver kan overføres fra stat til fylke, og at det regionale folkevalgte nivået styrkes.

Regionreformen regjeringen Solberg gjennomførte var for oppstykket og lite helhetlig. Endringene som reformen la opp til, bygget ikke på at de folkevalgte nivåene som skulle omorganiseres, ble hørt. Det fulgte heller ikke tilstrekkelig med oppgaver eller finansiering med reformen. Arbeiderpartiet mener dette er beklagelig, og har bidratt til vedvarende debatt og konflikt knyttet til inndelingen av landet, over lang tid.

Til fylkestingsvalget i 2019 var spørsmålet om oppdeling ikke omtalt i vårt program. Det har internt i de ulike fylkespartiene vært ulikt syn på spørsmålet om oppdeling.

Regjeringsplattformen etter valget i 2021, legger opp til at Viken kan deles inn i Buskerud, Østfold og Akershus, dersom Viken fylkesting ønsker det. Derfor ønsket de tre fylkespartiene en debatt om fordeler og ulemper ved å opprettholde eller løse opp Viken, inn mot fylkestingets beslutning i saken. Arbeiderpartiet har hatt en bred, demokratisk prosess hvor mange medlemmer og tillitsvalgte har deltatt. Det er en styrke, og viser frem bredden i vårt parti. Både ønsket om å opprettholde Viken, og ønsket om å gå tilbake til de tre gamle fylkene, er legitime standpunkt. Arbeiderpartiet vil jobbe sammen for en best mulig start for Buskerud, Østfold og Akershus. Ved prinsipielle uenigheter i det videre, vil disse behandles i representantskapsmøte i Viken Arbeiderparti.

Forslag til vedtak:

1. Arbeiderpartiet støtter at fylkestinget sender en søknad til Stortinget om deling av Viken fylkeskommune.
2. Viken fylkeskommune deles opp i Akershus, Buskerud og Østfold, med oppstart 1. januar 2024.
3. Forslag til nye fylkesgrenser er:
 - a. Akershus bestående av: Asker, Bærum, Nesodden, Frogn, Vestby, Nordre Follo, Ås, Enebakk, Aurskog-Høland, Lillestrøm, Rælingen, Lørenskog, Nes, Ullensaker, Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Nittedal, Gjerdrum og Lunner.
 - b. Buskerud bestående av: Hol, Ål, Hemsedal, Gol, Nore og Uvdal, Nesbyen, Flå, Sigdal, Rollag, Krødsherad, Flesberg, Kongsberg, Øvre Eiker, Drammen, Lier, Modum, Hole, Ringerike og Jevnaker.
 - c. Østfold bestående av: Hvaler, Fredrikstad, Halden, Aremark, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Skiptvet, Marker, Indre Østfold, Våler og Moss.

4. Viken Arbeiderparti er opptatt av gode forutsetninger for de tre nye fylkene, og mener fylkeskommunene Akershus, Østfold og Buskerud skal få med seg ut de eiendeler og gjeldsforpliktelser som ble brakt inn i Viken fylkeskommune.
Eiendeler og tilhørende gjeld opparbeidet i perioden 1.1.2020 til og med 31.12.2023 overføres ny fylkeskommune ut i fra et geografisk fordelingsprinsipp.
Eiendommer som er geografisk lokalisert i kommuner med endret fylkestilhørighet fra 01.01.2024 sammenlignet med 31.12.2019, overføres til ny fylkeskommune.
Tilhørende gjeld knyttet til disse overføres i den grad det kan fastsettes ut i fra Vikens regnskapsførte balanseverdier. Øvrig gjeld for felles investeringsprosjekter fordeles ut i fra Akershus, Buskerud og Østfolds andeler av frie inntekter for 2024.

Dette medfører blant annet at:

- a. Vikens andel av aksjene i Østfold Energi tilfaller nye Østfold fylkeskommune.
 - b. Akershus Energi tilfaller nye Akershus fylkeskommune.
 - c. Renteinntekter fra det ansvarlige lånet til Vardar tilfaller nye Buskerud fylkeskommune.
5. Viken Arbeiderparti mener at fylkestinget selv skal fatte beslutninger om organisering av prosessen. Videre ber Viken Arbeiderparti om at det i prosessen tas vurderinger av hvilke tjenester som er etablert i Viken som kan videreføres i samarbeid, uten at det går på bekostning av den demokratiske kontrollen.
6. De vedtatte investeringsplanene ligger til grunn i det videre arbeidet i Viken, frem mot de tre nye fylkene er etablert.
7. Viken Arbeiderparti legger på bakgrunn av uttalelser fra regjeringen og Hurdalsplattformen til grunn at oppdeling finansieres i sin helhet fra staten, og at de økonomiske rammene gjennomgås og sikrer et godt tjenestetilbud og sunn utvikling av de nye fylkene med oppgaver som styrker dem. En omlegging av inntektssystemet må ikke svekke økonomien i de tre nye fylkene, men bidra til å løse flere fylkeskommunale utfordringer. I en overgangsfase er det spesielt viktig at staten stiller opp, da oppløsning og konsekvenser av koronapandemien vil presse tjenestetilbudet i en periode.
8. Dette vedtaket i representantskapet i Viken Arbeiderparti er bindende for Viken Arbeiderpartis fylkestingsrepresentanter i fylkestingets videre behandling.